UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Decretum Gratiani

Gratianus <de Clusio>

Parisijs, 1542

Quadragesimasexta illud, no[n] litigiosum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62466

Visual Library

nutātes ꝓpellere. Unde doctoꝛ gentiū: Factus ſuz (inqt) infirmus infirmis. Idem.

¶ In populū ira dei deſeuit cum predicatoꝛ delinquentes palpat, et non coꝛripit.

Sed illḋ nō ocioſe tranſcurrendum eſt, ꝙ vno[a] peccāte ira dei ſup oēm ppl'm venit. hoc quō accidit? quando ſacerdotes qui pplo preſunt, erga delinquētes beneuoli videri volunt: ⁊ verentes peccantium linguas, ne foꝛte male de eis loquant̄: ſacerdotalis ſeueritatis immemoꝛes nolūt complere qḋ ſcriptū eſt: Peccātem coꝛā oībus argue: vt ceteri[b] metum habeāt. Et iteruz: Auferte malū a vobiſipſis. nec zelo dei ſuccēſi imitantur apl'm dicētem: Tradi di hmōi hoiem ſatane in interitum carnis, vt ſpūs ſaluus fiat. Neqꝫ illud euangelij implere ſtudēt, vt ſi viderint peccantem, pꝛimo ſecrete eū conueniant: poſt etiam duobus[c] vel tribus adhibitis teſtibus. qui ſi ꝯtempſerit, ⁊ poſt eccleſie coꝛrectionē nō fuerit emēdatus, de eccl'ia expulſum velut gentilem habeant aut publicanum. et dum vni parcūt, vniuerſe eccl'ie moliūtur interitū. que eſt iſta miſericoꝛdia, que iſta bonitas, vni parcere ⁊ oēs in diſcrimen adducere? Polluitur enim ex vno peccatoꝛe popul⁹, ſicut ex vna oue moꝛbida[d] vniuerſus grex inficitur: ſic ex vno foꝛnicante, vel aliud quodcūqꝫ ſcelus cōmittente, plebs vniuerſa polluitur. Hinc etiam[e] alibi dicitur. Rectoꝛem ſubditis pietas matrē, diſciplina vero patrem exhibeat.

Percuſſoꝛ quoqꝫ dicitur qui ſermone inutili infirmoꝝ conſcientiam vulnerat.

Unde Anacletus papa.

¶ Qui ſermone incauto conſcientiam percutit infirmoꝝ, percuſſoꝛ vocatur.

Sane percuſſoꝛ ille doctoꝛ dr̄ q̄ ſermone inutili cōſcientiā ꝑcutit infirmoꝝ. Ideo tenere vos ⁊ oēs fideles opoꝛtet eū qui ſm doctrinam fidelis eſt ſermonem: vt potens ſit conſolari in doctrina ſancta: et contradicentes redarguere: et recte viuentes atqꝫ etiam rectam fidem tuentes conſolidare.

¶ Diſtinctio. xlvi.

Sequitur[f] in ep'la ad Timotheū, Nō litigioſū. Nihil eſt em̄ impudētius arrogantia ruſticoꝝ, q̄ garrulitatē authoꝛitatē putant: ⁊ parati ad lites, in ſubiectos tumide intonāt: quod ex arrogantia ſuperbie prouenire manifeſtum eſt.

Unde Greg. ſcribit in moꝛalibus lib. xxv. parte. v. ca. xij.

¶ Arrogantes neſciūt inferre humiliter que docent.

Hoc habz ꝓpriū doctrina arrogantium, vt humiliter neſciāt inferre que docent: ⁊ recta que ſapiūt, etiam recte miniſtrare non poſſunt.

Sed illud. ¶ Caſus. Quidam ſacerdotes volebant videri beneuoli inter ſuos ſubditos: et quia timebant ne hoīes male loquerent̄ de ipſis, negligebāt coꝛrigere delinquentes: quos Hierony. redarguit. Oſtendit etiam quantum malum ex negligentia pꝛelatoꝛum ſequatur: ſcilz vno peccante vniuerſa plebs polluitur. Quod pꝛobat duobus exemplis, ſcilicet achoꝛ, et ouis moꝛbide.

i. Coꝛ. v. d.

a ¶ Uno. Scilicet Achoꝛ qui furat⁹ fuerat regulā auream de hiericontino anathemate: vt. i. qō. iiij. §. item peccato ciuium.

Achoꝛ. Num. xvj. d.

b ¶ Ut ceteri. nota ꝙ cū quis delinquit publice, publice eſt arguendus, et non occulte: † vt ſic ceteris metus incutiatur et etiam ſcādalum auferat̄: vt. ij. q. v. ſi mala. et qōe. vij. quapꝛopter. ⁊. xxiij. q. iiij. ita plane. et. xviij. qō. ij. puenit. et. xi. q. iij. cap. vlti. et multis pſonis graſſantib⁹. exemplo opus eſt: vt ff. de pe. aut facta. §. vltimo.

† pone ꝙ aliqͥs peccauit publice et ſatiſfacere vult in occulto: nunquid ſufficit? nō, nam dt canon: vbi malū ꝯtingit, ibi moriat̄. ij. q. i. ſi peccauerit.

c ¶ Duobus. ex hoc ca. videt̄ ꝙ illa authoꝛitas, Si peccauerit, intelligatur etiā de manifeſto delicto. q̄d iuris ſit, dixi. ij. q. i. ſi peccauerit.

Ad hoc de pen. diſ. i. §. hic §.

d ¶ Moꝛbida. ī. i. q. i. fertur. xxiiij. q. iij. reſecande.

Archi.

e ¶ Hinc etiā alibi. Argu. ꝙ poſſumus vti iure aliquo cu⁹ non habemus authoꝛem: vt ſ. e. neminez. et ex̄ de fri. ⁊ male. ca. i. de cōſecra. diſtinc. iiij. ſanctū. Argu. contra. ff. de fal. l. vlti. vbi dicitur ꝙ falſari⁹ eſt qui allegat leges quarum non habetur author. Ioan. Hoc ideo contingit in legibus, quia nulla ſine authoꝛe certo inuenitur. Bar.

Iure cu⁹ nō eſt author verū poſſumus vti.

¶ Percuſſoꝛ. ¶ Hec eſt quarta pars diſtinc. in qua proſequitur de percuſſione ſpirituali: quia ſupꝛa dixit de coꝛpoꝛali. Archidiaconus.

¶ Caſus. Hactenus expoſuit de percuſſoꝛe coꝛpoꝛali. Nunc intendit tractare de ſpirituali, de illo ſcilicet qui inutili ſermone infirmoꝛum animos vulnerat. Hoc probat per ſequēs capitulum cuius caſus facilis eſt, et per te videbis.

Sequitur ⁊c. ¶ Hec diſtin. diuiditur in tres partes: in quaruz pꝛima reprehēdit ſupbos doctoꝛes. Secunda ibi: Ecce quare. Tertia ibi: Non licet. Io. de fan.

iiij. ps.

f ¶ Sequitur. In hac. xlvi. diſti. exequitur decimū capitulū apoſtolice regule: ſcilicet, opoꝛtet epiſcopuz eſſe nō litigioſum. Litigioſus duplici rōne oꝛdinari nō debet. talis autem dupli ci de cauſa pꝛohibet̄ oꝛdinari. Una q: cum talis ſit arrogans, neſcit humiliter docere. vnde ſubditi vilipendunt eius doctrinam. † Item alia ratione, q: conſueuerūt tales diſtēperati eſſe in moꝛibus. ſolēt enim eſſe adulatoꝛes, pꝛoditoꝛes, detractoꝛes, maledici, inuidi, ſcurriles, ad vlciſcendas iniurias ſuas pꝛompti: que ſm oꝛdinē hic exequitur. ‡

† vt. ſ. e. ca. i.

i. tim. iij.

‡ Tertia: q̄a cū ipſe ſit litigioſ⁹ et p ꝯñaz ꝓuocet alios ad diſcoꝛdiaz nō poſſet ad concoꝛdiā reuocare qḋ tn̄ tenet̄ ex officio facere. xciij. di. c. i. p̄ hoſt. et Archi.

Hoc habet. ¶ Caſus. In hoc capitu. dicitur ꝙ duo genera ſūt pꝛelatoꝛum. Nam alij ſunt arrogantes, alij ſunt humiles. Arrogantes ſunt qui humiliter neſciunt pꝛoferre quod docent: qui quaſi in quadam ſublimitate reſidentes, quos docent tanqꝫ in imo poſitos deſpiciūt: et vix dominando eis loqui dignantur. Et hoc pꝛobat authoꝛitate pꝛophete dicentis: Uos autem ⁊c. Humiles vero ſunt qui tanto vehementius vitium elationis totū fugiunt, quanto ardentius verboꝝ iaculis ipſum magiſtrum elationis id eſt diabolum perſequuntur.

In verbis[a] eni eorum pditur qꝫ cum docent, quaſi in quodam ſibi videntur ſummitatis culmine reſidere: eoſqꝫ quos docēt vt longe infra ſe poſitos velut in imo deſpiciunt: quibus nō cōſulēdo loqui, ſed vix dominando dignantur. Recte autem his per prophetā dn̄s dicit. Vos autē cum auſteritate imperabatis eis et cum potentia. Cum auſteritate em̄ et potentia imperant, qui ſubditos ſuos nō cū trāquillitate ratiocinando corrigere, ſed aſpere inflectere dominādo feſtināt. At cōtra vera doctrina tanto vehemētius hoc elationis vitium fugit per cognitionem, quanto ardentius verborum ſuorum iaculis ipſum magiſtrū[b] elationis inſequitur. Cauet em̄ ne eū elatis moribus predicet, quem in cordibus audientiū ſacris ſermonibus inſectatur[c].

Ecce quare litigioſi phibentur in epōs ordinari. Eſt et alia cauſa huius phibitionis. litigioſi nāqꝫ vel adulationibus aīos principū ſibi conciliant, vel fratribus ſuis detrahendo, infamie notam ingerunt: vel inter fratres diſcordiam ſeminando, ſeditionem nunqꝫ facere ceſſant: que oīa in prelatis damnabilia eſſe probantur. Vñ Greg. ſcribit in moralibus lib.xviij.parte.iiij.ca.iij.

De his qui peccatoribus adulantur.

Sunt nonnulli qui dum malefacta hoīm laudibus efferunt, augent[d] que increpare debuerāt. Hinc em̄ per pphetā dr̄: Ve his q̄ conſuunt puluillos ſub omni cubito manus: et faciunt ceruicalia ſub capite vniuerſe etatis. Ad hoc qppe ſub cubito puluillus vel ceruical ſub capite iacētis ponitur, vt molliter quieſcat. Quiſqꝫ ergo male agētibus adulatur, puluillum ſub cubito, vel ceruical ſub capite iacētis ponit: vt qui corripi ex culpa debuerat, in ea fultus laudibus molliter qeſcat. Hinc rurſus ſcriptum eſt. Ipſe edificabat parietem: illi aūt liniebāt eum. Parietis qppe noīe, pcti duritia deſignatur. Edificare ergo parietē, eſt cōtra ſe quēpiā obſtacula pcti conſtruere. Sed parietē liniūt q̄ pctā perpetrātibus adulantur: vt qđ illi peruerſe agētes edificāt, ipſi adulātes qſi nitidū reddant. Sed ſctūs[e] vir ſicut mala de bonis nō eſtimat[f], ita iudicare bona de malis recuſat dicēs. Abſit hoc a me vt iuſtos vos iudicē. donec deficiā, non recedam ab innocentia mea. Hinc etiam in concilio Carthaginenſi.iiij.legitur.

Adulator vel pditor clericus ab officio degradetur.

Clericus q̄ adulationibus[g] et proditionibus[h] vacare deprehenditur, degradetur ab officio. Item.

Excommunicentur ab epiſcopo qui fratribus non probanda obiiciunt.

Accuſatores[i] fratrum epūs excōmunicet qui non probanda fratribus obiiciunt: et ſi emēdauerint vitiū, recipiat eos ad cōmunionem, non ad clerum[k]. Item.

Remoueatur ab officio clericus maledicus aut ſcurra: et fratrum profectibus inuidēs non promoueatur.

Clericus maledicus (maxime in ſacerdotibus) cogatur[l] ad poſtulādā veniam: ſi noluerit, degradetur: nec vnqꝫ abſqꝫ ſatiſfactione ad officiuꝫ reuocetur[m].

---

a In verbis. Ex verbis enim perpendimus alicuius ſtultitiam: vt.xciij.diſtinc.legimus.et extra de ſucceſſio.ab inteſta.cum dilectus. et ex verbis perpenditur quanta fides adhibeatur teſtibus: vt.ff.de queſtio.de mino.quandoqꝫ etiam per ſigna perpenditur: q: impudicus oculus etc. vt.xxxij.q.v.nec ſolo. et de peniten. diſtinct.j. in actione.

Stultitia per vba ac ſigna ppēditur.

b Magiſtrū.i. diabolum.

c Inſectatur. Id eſt pſequitur.

Ezec.xxxiiij.

Ecce. Hec eſt ſecunda pars huius diſtinctionis, in qua reprehendit auaros, adulteros, maledicos, murmuratores, ſeditionarios, et iniuriarum vltores, et hoc probat per ſeptem authoritates. Joan. de fan.

Caſus. Dictuꝫ eſt ſupra qꝫ litigioſi non debēt in epiſcopos ordinari: quia neſciunt humiliter docere. Ponit Gratianus alias cauſas: qz tales cōſueuerūt eſſe adulatores et detractores, et inter fratres diſcordias ſeminātes: que omnia ſunt damnabilia in prelatis. Et ad hoc inducūtur ſequentia capi.

ij.ps.

Sunt nonnulli. Caſus. Quidā prelati cuꝫ deberēt redarguere peccatores laudabant illos in peccatis: quos Gregorius in hoc cap. reprehendit. Primo authoritate pphete dicentis: Ve qui conſuunt etc. quam authoritatem Gregorius diligenter exponit. Secūdo quadam ſimilitudine, que incipit ibi: Hinc rurſus. Tertio exemplo Job, quod incipit ibi: Sed ſanctus vir.

Adde text.i.l. captatorias. ff.de here. inſt. gl.in.l. j. et ibi.i Cy.C. ſi quis ali.teſta.phi.

d Augent. Non enim oportet laudando augere malitiam ſerui: vt.ff.de ſer.corru.l.j.§.perſuadere.in fi.

e Sed ſanctus, ſcilicet Job: cuius verba Gregorius hic exponit.

f Nō eſtimat. Quia dubia in meliorem partem interpretātur: vt ex de reg.iur.eſtote.

g Clericus q̄ adulationibus. Triplex eſt adulatio: vt dixi xxv.diſt.§.alias.

h Proditionibus. Proditor dicitur qui propter timorem nō defendit veritatē: et qui tacet eam: vt.xj.q.iij. nolite. Item qui crimē alterius ſibi ſoli notum manifeſtat: vt.ij.qōne.j.ſi peccauerit. Iteꝫ qui malitioſe circūuenit alium, et callide ſeducit vt in periculum ſalutis trahat. xvj.q.j.ſi cupis. Item qui rem ſibi cōmiſſam exponit hoſtibus.xxij.qōe.v.de forma. Item qui iuſſa veritatis contemnit.xj.q.iij.abiit. Item qui ſecretum ſibi cōmiſſum reuelat.xiij.diſtinctio.neruī.

i Accuſatores. Id eſt detractores.

k Nō ad clerū. Optimū eſt hic argu.pro Hu. qui dicit qꝫ q̄ ſemel fuit excōicatus, ammodo nō admittatur ad actus legitios: vt dicam.iiij.qō.j. in principio.

l Clericus. Cogatur. p excōmunicationem: vt.vj.qō.j.illi qui. et xxij.qōe.j. predicandum.

m Reuocetur. Arg. qꝫ epiſcopus poſſit depoſitū reſtituere. de hoc dixi.j.ij.qōe.vj.ideo.

Item. ¶ De eodem.

Clericū ſcurrilē et verbis turpib⁹ ioculatorē, ab officio eſſe retrahendū cenſemus. Item. ¶ De eodem.

Cleric⁹ inuidēs fratrū profectibus, donec in vitio eſt, nō ꝓmoueaẗ. Idem.

¶ Non ſunt ordinandi qui ſeditionibus vacant.

Seditionarios ſtatuim⁹ nunꝙ̄ ordinādos [a] clericos, ſicut nec vſurarios [b], vel iniuriarum [c] ſuarum vltores.

Item ex concilio Laodicēſi.

¶ Uſuras exigere clericꝫ minime licet.

Non licet fenerari miniſtris altaris, vel in ſacerdotali ordine conſtitutis, vel vſuras, vel lucra (que ſeſcupla [d] dicuntur) accipere.

Item Leo papa.

¶ Nec ſuo nomine nec alieno clericus fenerator exiſtat.

Sicut non ſuo [e], ita nec alieno noīe aliqs clericorū exercere fenus attentet. Indecēs eſt em̄ crimē ſuū cōmodis [f] alienis impendere et exercere. Fenus autē hoc ſolū aſpicere ⁊ exercere debemus: vt qđ hic miſericorditer tribuimus, a dn̄o (qui multipliciter ⁊ in perpetuū māſura tribuit) recipere valeamus.

¶ Diſtinctio. xlvij.

Quod autē [g] in fine huius capituli vſurarij ordinari ꝓhibētur [h], inde eſt ꝙ vſuraꝫ exercētes cupiditati deſeruire ꝓbantur. cupidi autē ab apoſtolo ordinari prohibenẗ: quia tales facile a iuſto deuiarent.

Unde in canonibus apoſtolorum legitur.

¶ Diaconus, preſbyter, ⁊ epiſcop⁹ exigēs vſuras (niſi deſierit) deponatur.

Epiſcopus aut pbr̄, aut diaconus vſuras a debitorib⁹ exigens [i]: aut deſinat, aut certe deponatur.

Itē ex cōci. Niceno ca. xviij.

¶ Uſuras exigens, ſiue clericus, ſiue ſubiectus regule, deijciatur.

Quoniā multi ſub regula conſtituti auaritiā et turpia lucra ſectantur, oblitiqꝫ diuine ſcripture dicentis. Qui pecuniam ſuam non dedit ad vſuram, mutuum dantes, centeſimas [k] vſuras exigunt: iuſte cenſuit magna et ſancta ſynodus: vt ſi quis inuentus fuerit vſuras vel hemiolia decetero exercere, vel aliquam machinationem circa hoc facere, deponatur.

Uel dic degradetur. i. ſuſpendaẗ ⁊ reuocetur p papā.

a ¶ Seditionarios. ¶ Ordinādos. Et ordinatos deijciendos.

b ¶ Uſurarios. Quia tales propter auaritiam pro minimo litigant.

c ¶ Uel iniuriarū. De hoc dixi ſupra diſt. proxi. et ꝙ emendat.

Non licet ⁊c. ¶ Hec ē tertia pars huius diſtinctionis in qua reſpondet ⁊ prohibet vſuras precipue clericis: prohibet dico per duas authoritates. Jo. an. de fan.

d ¶ Seſcupla. Hic ponitur ſeſcuplum pro ſeſquialtero: quod cōtinet totum, et eius medietatem. Seſcuplum ſm ꝙ per ſ. ſcribitur, dicitur a ſeſqui, quod eſt totum: et plica. vnde ſeſcupla vſura dicitur cū datur ſumma aliqua, et recipitur ſumma illa cuꝫ ſua plica id eſt medietate. Sexcuplum ſcriptum per. x. dicitur quenarium libꝫ res ſexies multiplicata.

Seſcuplum. — iij. ps. — Ut ſextarius ad qter narium ē ſeſcuplex. — Si qs dare. et mutuo. iiij. ſex. et poſtea ꝑ vſuras ſuſci peret ſex: illa vſura ē ſeſcupla, qſi ſeſqꝫ plica, a ſeſq qđ eſt totū et plica qſi aliqđ totū ⁊ eiꝰ plica. i. medietas. hic arg. ꝙ ſcribit p. ſ. non p. x. ſm Hug.

S ¶ Sicut non. ¶ Caſus. Quidam queſiuerunt a dn̄o papa vtrum liceret alicui clerico tutorio vel curatorio nomine vſuras exercere ? Et reſpondet ꝙ ſicut nō ſuo, ita nec alieno nomine dꝫ quis facere vſuras. Incongruuꝫ enim eſt pro aliorum commodis perpetrare delicta. Sed illā ſolam vſuram facere debemus: vt qđ in hoc ſeculo miſericorditer operamur: a domino in futuro ſeculo multiplicatum recipere valeamus.

e ¶ Non ſuo. Arg. qđ quis nō pōt facere ſuo nomine, nec alieno: vt. xxiij. q. viij. his a quib⁹. ⁊. ff. de admi. re. ad ci. per. l. ij. in prin. Arg. cōtra. lxxxviij. di. eps. et. ij. q. vi. ſi eps. v. q. iij. ca. vlti. ff. que res pig. obli. poſſ. ariſto. Et eſt hic arg. ꝙ ſi aliquis quaſi ꝓcurator vel tutor qn̄qꝫ recipit vſuras ꝙ nō poſſit petere vt ſibi reddanẗ vſure. Jo. Un̄ ſi aliqs tutor a me recepit vſuras noīe pupilli: finito officio poſſum petere vſuras a tutore: qꝛ ꝓ alio peccare non debuit: vt dꝛ hic. ſecus in alijs ꝯtcibus: qꝛ finito offō non conuenitur tutor vel curator: vt. C. de admi. tu. ſi nō ſubſcripſiſti. ⁊. C. qn̄ tu. vl' cu. eē deſi. l. j. lꝫ ſec⁹ ſit in ꝓcuratore: vt. ff. de ꝯc. ꝓcurator q̄ ꝓ euictione. qꝛ tutor fit ex neceſſitate: ꝓcurator voluntate. ff. de procu. l. j. B.

f ¶ Cōmodis. Qꝛ periculoſa eſt talis cōpenſatio. xiiij. diſtin. quod ait.

¶ Quod autem. Hec diſtinctio diuiditur in quatuor partes. in quarum prima pricipaliter prohibet vſuras: ⁊ hoc facit per quinqꝫ authoritates. Secunda ibi: Unrū. Tertia ibi: Neceſſe eſt. Quarta ibi: Quod tunc. Jo. an. de fan.

¶ Caſus. Dictuꝫ eſt ſupra in illo capi. ſeditionarios. ꝙ vſurarij prohibentur ordinari. In hac vero diſti. xlvij. dicit ꝙ ideo hoc cōtingit, qꝛ tales cupiditati deſeruiūt. cupidi autem ab Apoſtolo ordinari prohibentur: quia cito ⁊ facile a iuſtitia deuiant. et proſequitur vndecimū capitu. apoſtolice regule ſcilicꝫ oportet epiſcopum nō eſſe cupidum.

g ¶ Quod autē. Hic proſequiẗ. xj. cap. apoſtolice regule, non cupidū. et continuaẗ illi ca. ſeditionarios. et ideo prohibeẗ cupid⁹ quia facile a vero deuiat.

h ¶ Prohibenẗ. ſcꝫ in epl'a ad Timotheum.

¶ Epiſcopus.

i ¶ Exigēs. ſed nō ſuſcipiens. tunc enim deponeretur: vt. j. e. ſi qs. vel exigēs cuꝫ effectu. vel illud pro tempore datum eſt: et non habet locum hodie: ſed habuit locum tempore apoſtolorum propter nouitatem eccleſie. Et habes hic ꝙ non quodlibet mortale peccatum deijcit iam promotum: vt. xxxv. diſtin. ca. j. et v. queſtione. iiij. in loco.

¶ Quoniam multi. ¶ Caſus. Quidam clerici obliti diuine ſcripture dicentis. Qui pecuniam ſuam non dedit ad vſuram. vſuras centeſimas faciebant, que in fine anni ſorti equiparantur. Ideoqꝫ ſynodus ſtatuit. vt ſi quis inuentus fuerit vſuras vel hemiolia decetero exercere, vel aliquam machinationem circa hoc facere, deponatur.

k ¶ Centeſimas. Centeſima dicitur vſura que ſorti equiparatur in anno.

Adde Pau. de caſtro ⁊ Alex. de ymo. in l. ſi de uniquū. ⁊ §. ſi procurator ff. qđ qſ ꝙ iur. gl. tn̄. in l. ſi ſciēte. ff. de parri. vl' tenere ꝯtriū: quā ſequitur ibi Bar. et Ang. p l. ordinē §. in fraudē, ff. ad munici. Idē ēt ſꝫ Bar. in. l. j. §. incidit. l. ſi. ff. ad turpill. ⁊ Fran. tigri. in di. §. in ꝗ fraudē. facit tex. i. l. j. C. vt ne mo ad ſuū pa. lib. xj. et ibi ang.

Iſta ſentētia et precedēs fuit Hoſ. et Hu. ſm iſtā expoſitionē dic exigēs. i. exactū recipiens. Pctm̄ mortale nō ſp deijcit, ꝓmotum. Uſura centeſima.